

แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงบ้านพักชุมชน
กรณีศึกษา โครงการบ้านต้นแบบ ต.น้ำก้อ จ.เพชรบูรณ์

นายสยามศักดิ์ จากราภรณ์ประทีป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุบลราชธานีมหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2545
ISBN 974-17-1126-3
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DESIGN GUIDELINES FOR DEVELOPING EMERGENCY HOUSES
A CASE STUDY OF
PILOT HOUSING PROJECT NUMKOR DISTRICT PHETCHABUN PROVINCE

Mr. Siamsak Jaruapronprateep

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Architecture in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-17-1126-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงบ้านพักชุมชน

โดย

: กรณีศึกษาโครงการบ้านพักชุมชนต้นแบบ ต.น้ำก้อ อ.เพชรบูรณ์

สาขาวิชา

นายสยามศักดิ์ จากรากน้ำปะทีป

อาจารย์ที่ปรึกษา

สถาปัตยกรรม

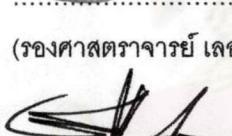
รองศาสตราจารย์ ดร.ชวัลิต นิตยะ

คณะกรรมการสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

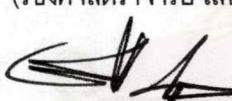
.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สาจกุล)

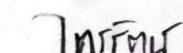
คณะกรรมการสถาปัตยกรรมศาสตร์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปัตยนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชวัลิต นิตยะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาอีกคน

(อาจารย์ไตรรัตน์ จากรักศิณุ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ทวี สีบุญเรือง)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.วีระ พัฒน์สุวรรณ ประภา)

สยามศักดิ์ จากรุกานน์ประทีป : แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงบ้านพักฉุกเฉิน : กรณีศึกษาโครงการบ้านต้นแบบ ต.น้ำก้อ จ.เพชรบูรณ์ (DESIGN GUIDELINES FOR DEVELOPING EMERGENCY HOUSES : A CASE STUDY OF PILOT HOUSING PROJECT NUMKOR DISTRICT PHETCHABUN PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ชวัลิต นิตยะ, 222 หน้า. ISBN 974-17-1126-3

สืบเนื่องจากอุทกภัยครั้งใหญ่ในเดือนสิงหาคมปี พ.ศ.2544 ที่บ้านน้ำก้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ทำให้ผู้ประสบภัยขาดที่อยู่อาศัย สภาภาคราชได้ยึดมีความประสงค์ที่จะจัดทำที่พักอาศัยชั่วคราวให้กับผู้ประสบภัย จึงได้ริเริ่มโครงการก่อสร้าง"บ้านพักชั่วคราวต้นแบบ" เป็นรูปแบบของบ้านพักฉุกเฉินครั้งแรกในประเทศไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของบ้านพักฉุกเฉินเพื่อเสนอแนวทางการออกแบบและปรับปรุงบ้านพักฉุกเฉินสำหรับครัวต่อไป โดยให้ความสำคัญกับปัญหา 2 ส่วนคือ 1. รูปแบบของบ้านพักฉุกเฉิน ซึ่งเป็นบ้านขนาด 3X4 เมตร สูง 2 ชั้น ชั้นล่างโล่งใช้อยู่อาศัยได้ ชั้นบนมีผู้นั่งรอบ และวัสดุที่ใช้ส่วนมากทำจากเหล็ก 2. กรรมวิธีการก่อสร้างซึ่งมีแนวคิดการออกแบบให้เป็นแบบ KNOCK DOWN การเก็บข้อมูลให้ไว้การเก็บข้อมูลจากผู้ออกแบบ และสถานที่ก่อสร้าง โดยการใช้การจดบันทึก ถ่ายภาพ และแบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า การก่อสร้างบ้านพักฉุกเฉินจำนวน 173 หลัง สามารถก่อสร้างแล้วเสร็จใน 38 วัน ปัญหาของการก่อสร้างที่พบได้แก่ การเตรียมตำแหน่งฐานรากไม่ตรงกับตำแหน่งฐานเสา ตำแหน่งของฐานเสาไม่ตรงกับตำแหน่งของฐานราก การประกอบชิ้นส่วนบันไดกับตัวบ้านพักฉุกเฉิน 2 หลังไม่พอดี การประกอบชิ้นส่วนของบ้านพักฉุกเฉินผิดชิ้นส่วน การประกอบชิ้นส่วนครอบชั้นไม่พอดีกับผัง ประกอบแผ่นหลังคาไม่พอดีกับชาล็อก และต้องตัดแต่งชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบก่อนนำไปประกอบบ้านพักฉุกเฉิน สำหรับปัญหาของรูปแบบของบ้านพักฉุกเฉิน ผู้อยู่อาศัยมีความเห็นว่า ยอมรับได้มากกว่า 95% คือการจัดไฟฟ้าภายในบ้านพักฉุกเฉิน การจัดประปาภายในบ้านพักฉุกเฉิน ยอมรับได้ 95-80% คือ การจัดสร้างบ้านให้มีระยะห่างกันประมาณ 1 เมตร และใช้บันไดร่วมกัน 2 หลัง, วัสดุและวิธีการก่อสร้างบ้านพักฉุกเฉิน, สัดส่วนของหน้าต่าง, รูปแบบบ้านพักฉุกเฉิน ยอมรับได้ 80-70% คือ การจัดให้มีห้องน้ำรวมเป็นกลุ่มแต่ละกลุ่มน้ำหน้าบ้านพักฉุกเฉิน ยอมรับได้ 70-50% คือ ปริมาณพื้นที่ใช้สอยบ้านพักฉุกเฉิน และไม่ยอมรับต่ำกว่า 50% คือ การกันตกกันฝุ่นของบ้านพักฉุกเฉิน

ท้ายที่สุดจึงมีความเห็นว่า การแก้ไขรูปแบบของวัสดุและกรรมวิธีการก่อสร้างบ้านแบบ KNOCK DOWN ควรทำชิ้นส่วนให้เกิดความแตกต่างและมีจำนวนน้อยชิ้นมากที่สุด ต้องตัดแต่งชิ้นส่วนประกอบให้พร้อมก่อนการประกอบตัวบ้าน และควรทำให้ชิ้นส่วนประกอบมีขนาดพอเหมาะสม สำหรับการแก้ไขรูปแบบบ้านพักฉุกเฉิน หัวเรื่องที่ควรแก้ไขคือการจัดสร้างบ้านให้มีระยะห่างกันประมาณ 1 เมตร และใช้บันไดร่วมกัน 2 หลัง แก้ไขโดยแยกบันไดบ้านและจัดให้หน้าต่างบ้านเหลื่อมกัน หรือจัดวางผังชุมชน หัวเรื่องที่ต้องแก้ไขคือการกันตกกันฝุ่นของบ้านพักฉุกเฉิน แก้ไขโดยการเพิ่มขยายค่าและความชันของหลังคา หัวเรื่องที่ไม่ต้องแก้ไขคือปริมาณพื้นที่ใช้สอยบ้านพักฉุกเฉิน และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าควรเพิ่มความแข็งแรงของผิวชั้นบันไดและเพิ่มราบบันได และควรทำการศึกษาหารวัสดุที่มีความเหมาะสมมาใช้เพื่อเพิ่มความด้านทานความร้อนที่เข้ามายังในบ้านต่อไป

ภาควิชา.....สถาปัตยกรรม.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....สถาปัตยกรรม.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2545.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan.....

##4374201425 : MAJOR ARCHITECTURE

KEY WORD : EMERGENCY HOUSE / NUMKOOR DISTRICT / KNOCK DOWN HOUSE / CONSTRUCTION / FLOOD

SIAMSAK JARUAPRONPRADEEP : DESIGN GUIDELINES FOR DEVELOPING EMERGENCY HOUSES : A CASE STUDY OF PILOT HOUSING PROJECT NUMKOR DISTRICT PHETCHABUN PROVINCE.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. CHAWALIT NITAYA, D.ARCH., 222 pp. ISBN 974-17-1126-3

According to the lost of many houses resulted from the big flood in August 2001 at Numkoor district ,Petchaboon Province, The Red Cross Council granted the pilot emergency house project in order to rescue the people who had lost their homes. The project begins with the emergency house prototype for the first time in Thailand.

The purpose of the study is to discuss and focus on the house design problem to improve the design and criteria of the next emergency house project in the near future. The major concern focus on 2 difficulties of the project as following ;

1. The house design ; 3x4m in parameter, 2 storey, first floor open plan, metal wall for the second floor , metal material application 2. Construction process ; prefabrication process and knock down system. The field study and information research are based on the interview, photo and field scripting from the designers and site surrounding.

According to the research, the obstacles of building 173 emergency houses in 38 days are the displacement of foundations and posts, post bases and substructure positioning failure , unsacle stair case for 2 houses , assembling wrong house component parts and materials , unproper wall cover assembling, off-hook roof partition adjacent and components shaping before construction. For design construction survey, the ratio of design acceptance by the home owners are; higher than 95% are electricity supply for the house and water supply. 95-80% are stair case sharing of 2 household, material and construction, ratio of window and house design. 80-70% is shared toilet design for each house group. 70-50% is area in use. The unacceptable design that lower than 50% is the moisture and rain protection of the house.

In order to prevent all failure of the project, all pre-fabricated components should be prepared and scaled promptly before assembling. For house design suggestion , the issue that must be improved are the 1 metre spacing of the unit house and a shared stair of 2 houses. This study suggests at individual stair case and sets indect line of windows or designs urban to the housing. Another suggestion for moisture protection is to lengthen the roof and increase the slope .The stair case is also need to be improve by adding the rail and the roughness of the surface material. Although, the suitable area in use is already provided, the need of heat protection material for the house shall be in concern.

Department.....Architecture.....

Student's signature.....

Field of study.....Architecture.....

Advisor's signature.....

Academic year....2002.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของผู้ให้ความกรุณาของแหล่งข้อมูลจากหลายหน่วยงาน ผู้เขียนมีความรู้สึกดีใจและขอขอบคุณสำนับทุกความช่วยเหลือ ที่ปรึกษาเกติมศักดิ์ นายแพทย์ พิชิต สุวรรณประภา และผู้ช่วยผู้อำนวยการงานลักษณ์ พงศ์พิสุทธิ์ สำนักงานอาสาภาคชุด สถาบันราชภัฏไทย คุณสมพงษ์ สุวรรณแหงสกุล คุณจิราเดช ยิ่งสุทธิพันธ์ และคุณประมุข ปิยะพันธ์ บริษัท บีเอสพี สตีล บิลดิ้ง โปรดักส์ (ไทยแลนด์) จำกัด, คุณพิริยเทพ กานุจันดุล บริษัท ทีจี บิลดิ้ง ชิสเท็นส์ จำกัด และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินความสะดวกในการเก็บข้อมูล

กลุ่มคนจำนวนมากที่จะเลื่อมไม่ได้คือ ประชาชนผู้ประสบภัยที่บ้านน้ำก้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยดี จนได้แบบสัมภาษณ์ครบถ้วนจำนวนที่ต้องการ และน้ำใจจากน้ำดื่มทุกครั้งที่ได้เข้าพบและพูดคุย

สำนับอาจารย์ที่ปรึกษา ศ.ดร.ชาลิต นิตยะ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ไตรรัตน์ จาฤหัตน์ ที่ช่วยรวมแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาสำนับให้เป็นแนวคิดในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ดำเนินไปได้อย่างดี

และที่จะเลื่อมไม่ได้คือ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ช่วยเป็นหลักในการดำเนินชีวิตทำให้การดำเนินวิทยานิพนธ์เป็นไปได้อย่างราบรื่นตามลำดับขั้นตอน ขอบคุณทุกท่านครับ

สยามศักดิ์ จาฤหัตน์ประทีป

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญแผนภูมิ.....	๕
สารบัญภาพประกอบ.....	๖

บทที่

1. บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
3. สมมติฐาน.....	1
4. ขอบเขตการศึกษา.....	2
5. ข้อตกลงเบื้องต้น.....	2
6. คำจำกัดความของคำพิทักษ์ที่จะใช้ในการวิจัย.....	2
7. ข้อจำกัดในการวิจัย.....	2
8. วิธีดำเนินการวิจัย.....	2
9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3

2. ทฤษฎี แนวความคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การก่อสร้างแบบอุตสาหกรรม (Industrialized building).....	4
2. ตัวอย่างการออกแบบและก่อสร้างบ้านพักชุมชนที่ผ่านมา.....	12
3. ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยชั่วคราว.....	20
4. แนวคิดการออกแบบบ้านพักชุมชนของบริษัท BHP.....	28

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การสำรวจและศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	34
2. การเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย.....	34
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	36

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4. ข้อมูลรายละเอียดโครงการ	
1. รายละเอียดของโครงการที่ทำการศึกษา.....	38
2. รูปแบบบ้านพักชุมชน.....	40
3. อาคารสาธารณูปการในพื้นที่โครงการ.....	41
4. ลักษณะและคุณสมบัติของโฉนดที่ใช้ในการก่อสร้าง.....	42
5. รายละเอียดประกอบการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	46
6. รายการวัสดุและหัสต่อบ้าน 1 หลัง(BHP).....	47
7. ลักษณะการดำเนินการก่อสร้างและเงื่อนไขการก่อสร้าง.....	49
5. ผลการศึกษา	
1. ที่มาของโครงการบ้านพักชุมชน.....	52
2. การออกแบบกับการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	54
3. ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างโครงการบ้านพักชุมชน.....	56
4. ศูนย์กลางและแรงงานการก่อสร้างบ้านพักชุมชน 1 หลัง.....	59
5. กรรมวิธีการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	61
6. ผลการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในการก่อสร้าง.....	83
7. ผลสรุปความคิดเห็นของผู้ประสบภัยต่อโครงการบ้านพักชุมชน.....	95
8. ผลการศึกษาด้านทุนค่าก่อสร้าง.....	117
6. การวิเคราะห์ผล	
1. การวิเคราะห์ระยะเวลาที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านพักชุมชน	119
2. การวิเคราะห์ผลด้านปัญหาในการก่อสร้าง.....	123
3. การวิเคราะห์รูปแบบบ้านพักชุมชน.....	126
4. การวิเคราะห์ผลโครงการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	141
7. สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
1. ระยะเวลาในการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	157
2. กรรมวิธีการก่อสร้างบ้านพักชุมชนแบบ Knock Down.....	158
3. รูปแบบบ้านพักชุมชน.....	160
4. ข้อเสนอแนะ.....	163
รายการข้างต้น.....	170
ภาคผนวก.....	171
ประวัติผู้เขียน.....	222

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 รายละเอียดวัสดุแผ่นแผ่น	43
4-2 รายละเอียดวัสดุแผ่นหลังคา	44
4-3 รายละเอียดประกอบการก่อสร้างบ้านพักชุมชน	46
4-4 รายการวัสดุและหัสดสตอเบ้าน 1 หลัง(BHP)	47
5-1 แสดงระยะเวลาการก่อสร้างเป็นวัน/เดือน/ปี	56
5-2 แสดงระยะเวลาการก่อสร้างเป็นจำนวนวัน	57
5-3 สรุประยะเวลาและแรงงานการก่อสร้างบ้านพักชุมชน 1 หลัง	59
5-4 จำนวนคนในครอบครัวผู้ให้สัมภาษณ์	95
5-5 เพศของคนในครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์ 50 คนในครอบครัว	95
5-6 อายุของผู้อยู่อาศัย	95
5-7 อาชีพของหัวหน้าครอบครัว	95
5-8 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	96
5-9 ความรู้สึกของผู้ประสบภัยกับความเร็วจากความช่วยเหลือของรัฐ	96
5-10 ความสามารถผู้ประสบภัยที่จะสร้างบ้านพักชุมชน	97
5-11 ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่กุ่มบ้านพักชุมชน	97
5-12 ระยะทางที่หัวหน้าครอบครัวเดินทางจากบ้านพักชุมชนไปทำงาน	97
5-13 ระยะทางที่บุตร(คนที่ไม่เรียนตั้งอยู่ไกลที่สุด)เดินทางจากบ้านพักชุมชนไปโรงเรียน	98
5-14 ระยะทางบ้านผู้อยู่อาศัยกับบ้านที่อยู่ข้างเคียง	98
5-15 ถนนเข้าสู่ชุมชนมีทางเดินเท้าแยกออกจากทางรถยนต์	99
5-16 มีถนนให้รถยนต์เข้าถึงบ้านพักอาศัย	99
5-17 ถนนมีicomไฟสาธารณะเป็นระยะๆ	99
5-18 สาธารณูปการที่มีในชุมชน	99
5-19 ลักษณะของห้องน้ำของบ้านพักอาศัย	100
5-20 มีไฟฟ้าเข้าถึงบ้านพักอาศัย	100
5-21 มีประปาเข้าถึงบ้านพักอาศัย	100
5-22 มีโทรศัพท์เข้าถึงบ้านพักอาศัย	100
5-23 โครงสร้างของบ้านพักอาศัย	101
5-24 วัสดุที่ใช้ทำผนังบ้านพักอาศัย	101
5-25 บ้านพักอาศัยเดิมสามารถปรับปรุงซ่อมแซมและต่อเติมได้ด้วยตนเอง	101
5-26 สัดส่วนของหน้าต่างกับผนังของบ้านพักอาศัย	101
5-27 บ้านพักอาศัยสามารถกันแดดน้ำฝนได้เพียงพอ	102
5-28 ลักษณะภูมิประเทศบ้านพักอาศัย	102

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5-29 ขนาดพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านพักอาศัย.....	102
5-30 การจัดสร้างบ้านให้มีระเบียบห่างกันประมาณ 1 เมตรและใช้บันไดร่วมกัน 2 หลัง.....	103
5-31 การจัดให้มีต้นไม้อ่อนอกรุ่นบ้านพักชุมชน	103
5-32 การจัดถนนสำหรับรถยนต์อยู่นอกรุ่นบ้านพักชุมชน.....	103
5-33 การจัดให้ถนนรถยนต์กับทางเดินเท้าใช้ร่วมกัน.....	104
5-34 การจัดให้มีคอมไฟสาธารณะในชุมชน.....	104
5-35 การจัดบริการในอาคารพยาบาล.....	104
5-36 บริการรักษาความปลอดภัย.....	105
5-37 บริการสถานศูนย์แลเด็กเล็ก.....	105
5-38 บริการจัดเก็บขยะ.....	105
5-39 การจัดให้มีห้องน้ำร่มรอบบ้านพักชุมชน.....	106
5-40 การจัดไฟฟ้าภายในบ้าน.....	106
5-41 การจัดประปาภายในบ้าน.....	106
5-42 การจัดโทรศัพท์รวมของชุมชนบริเวณทางเข้าหมู่บ้าน.....	107
5-43 วัสดุและวิธีการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	107
5-44 ความสามารถผู้พักอาศัยในการปรับปรุงซ่อมแซมและต่อเติมบ้านพักชุมชน.....	107
5-45 สัดส่วนของหน้าต่างกับผนังบ้านพักชุมชน.....	108
5-46 การกันแผลกันเฝ้าของบ้านพักชุมชน.....	108
5-47 รูปแบบบ้านพักชุมชน.....	108
5-48 ประมาณพื้นที่ใช้สอยของบ้านพักชุมชน.....	109
5-49 ลักษณะพื้นที่อยู่อาศัยในชุมชนบ้านพักชุมชนต้องการให้มีการแก้ไขในครั้งต่อไป.....	109
(ผู้ตอบชอบจากคำกล่าวปลা�ຍเปิด)	
5-50 ระยะห่างระหว่างบ้านพักชุมชนและบันไดบ้าน.....	110
5-51 ลักษณะต้นไม้ในบริเวณบ้านพักชุมชน.....	111
5-52 คอมไฟสาธารณะในชุมชน.....	111
5-53 ถนนรถยนต์ร่วมกับทางเดินเท้า.....	111
5-54 ถนนรถยนต์ในบริเวณบ้านพักชุมชน.....	112
5-55 บริการในอาคารพยาบาล.....	112
5-56 บริการหน่วยรักษาความปลอดภัย.....	112
5-57 บริการสถานศูนย์แลเด็กเล็ก	112
5-58 บริการจัดเก็บขยะ.....	113
5-59 ลักษณะห้องน้ำในชุมชนบ้านพักชุมชน.....	113

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5-60 การจัดไฟฟ้าภายในบ้านพักชุมชน	113
5-61 การจัดประปาภายในบ้านพักชุมชน.....	114
5-62 การจัดโทรศัพท์ภายในบ้านพักชุมชน.....	114
5-63 ลักษณะวัสดุและวิธีการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	114
5-64 ลักษณะการปรับปูงช่องแคมและต่อกันในบ้านพักชุมชน.....	114
5-65 ลักษณะของสัดส่วนหน้าต่างกับผังบ้านพักชุมชน.....	115
5-66 ลักษณะการกันแดดกันฝันบ้านพักชุมชน.....	115
5-67 ลักษณะภูมิแบบของบ้านพักชุมชน.....	115
5-68 ขนาดพื้นที่ใช้สอยบ้านพักชุมชน.....	116
5-69 ค่าวัสดุก่อสร้างบ้านพักชุมชนแยกตามหมวดงาน.....	118
6-1 ระยะเวลาที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านแบบรวมทั้งหมด 173 หลังแบบที่ 1.....	119
6-2 ระยะเวลาที่ใช้ก่อสร้างบ้านแบบรวมทั้งหมด 173 หลังแบบที่ 2.....	120
6-3 ระยะเวลาที่ใช้ในการก่อสร้างแบบแบ่งตามขั้นตอนการก่อสร้างบ้าน 1 หลัง.....	120
6-4 วิเคราะห์ผลด้านปัญหาในการก่อสร้าง.....	123
6-5 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการของสถาปัตย์ไทยและการนำไปใช้ของ.....	155
บริษัท BHP Steel Building Products(Thailand) Ltd. และผลการวิเคราะห์บ้านพักชุมชน	
7-1 ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	161

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2-1 กรรมวิธีการผลิตวัสดุก่อสร้าง.....	5
3-1 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	37
5-1 แสดงระยะเวลาการก่อสร้างเป็น วัน/เดือนปี.....	56
5-2 แสดงระยะเวลาการก่อสร้างเป็น จำนวนวัน.....	57
6-1 แสดงสัดส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านพักชุมชน 1 หลังโดยไม่รวมฐานรากคอนกรีต.....	121
6-2 ความพึงพอใจการจัดสร้างบ้านให้มีระยะห่างกันประมาณ 1 เมตรและใช้บันไดร่วมกัน 2 หลัง.....	126
6-3 ความพึงพอใจการจัดให้มีห้องน้ำรวมอยู่ในบ้านพักชุมชน.....	127
6-4 ความพึงพอใจการจัดไฟฟ้าภายในบ้าน.....	127
6-5 ความพึงพอใจการจัดประปาภายในบ้านพักชุมชน.....	128
6-6 ความพึงพอใจต่อวัสดุและวิธีการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	128
6-7 ความพึงพอใจต่อสัดส่วนหน้าต่างกับผนังบ้านพักชุมชน.....	129
6-8 ความพึงพอใจต่อการกันแดดกันฝุ่นของบ้านพักชุมชน.....	129
6-9 ความพึงพอใจต่อคุณภาพแบบบ้านพักชุมชน.....	130
6-10 ความพึงพอใจต่อปริมาณพื้นที่ใช้สอยบ้านพักชุมชน.....	130
6-11 ความต้องการแก้ไขระยะห่างบ้านพักชุมชนและบันได.....	131
6-12 ความต้องการแก้ไขห้องน้ำในชุมชนบ้านพักชุมชน.....	133
6-13 ความต้องการแก้ไขไฟฟ้าภายในบ้านพักชุมชน.....	133
6-14 ความต้องการแก้ไขประปาภายในบ้านพักชุมชน.....	134
6-15 ความต้องการแก้ไขลักษณะวัสดุและวิธีการก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	134
6-16 ความต้องการแก้ไขสัดส่วนหน้าต่างกับผนังบ้านพักชุมชน.....	135
6-17 ความต้องการแก้ไขลักษณะการกันแดดกันฝุ่นของบ้านพักชุมชน.....	135
6-18 ความต้องการแก้ไขคุณภาพแบบบ้านพักชุมชน.....	136
6-19 ความต้องการแก้ไขปริมาณพื้นที่ใช้สอยบ้านพักชุมชน	136
6-20 ความรู้สึกของผู้ประสบภัยกับความเร็วจากการซ่อมเหลือของรั้ว.....	141
6-21 ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ก่อสร้างบ้านพักชุมชน.....	142
6-22 ระยะทางที่หัวหน้าครอบครัวเดินทางจากบ้านพักชุมชนไปทำงาน.....	142
6-23 ระยะทางที่บุตร(คนที่โรงเรียนตั้งอยู่)ใกล้ที่สุด)เดินทางจากบ้านพักชุมชนไปโรงเรียน.....	143
6-24 ความพึงพอใจต่อการจัดให้มีต้นไม้อยุ่นอกกุ่มบ้านพักชุมชน.....	143
6-25 ความพึงพอใจต่อการจัดให้มีถนนสำหรับรถยนต์อยุ่นนอกบ้านพักชุมชน.....	144
6-26 ความพึงพอใจต่อการจัดให้ถนนรถยนต์กับทางเดินเท้าใช้ร่วมกัน	144
6-27 ความพึงพอใจต่อการจัดให้มีโถนไฟสาธารณะในชุมชน.....	145
6-28 ความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณูปการ	145

สารบัญแผนภูมิ(ต่อ)

แผนภูมิที่	หน้า
6-29 ความพึงพอใจต่อการบริการรักษาความปลอดภัย.....	146
6-30 ความพึงพอใจต่อการบริการสถานศูนย์แล็คเล็ก.....	146
6-31 ความพึงพอใจต่อการบริการจัดเก็บขยะ.....	147
6-32 ความพึงพอใจต่อการจัดโทรศัพท์รวมของชุมชนบริเวณทางเข้าหมู่บ้าน.....	147
6-33 ความต้องการแก้ไขด้านไม้ในบริเวณชุมชนบ้านพักชุมชน.....	149
6-34 ความต้องการแก้ไขถนนสำหรับรถยนต์อยู่นอกชุมชนบ้านพักชุมชน.....	150
6-35 ความต้องการแก้ไขถนนรถยกต์กับทางเดินเท้าใช้ร่วมกัน.....	150
6-36 ความต้องการแก้ไขคอมไฟสาธารณะในชุมชน.....	151
6-37 ความต้องการแก้ไขการจัดบริการอาหารพยาบาล.....	151
6-38 ความต้องการแก้ไขการจัดบริการรักษาความปลอดภัย	152
6-39 ความต้องการแก้ไขการจัดบริการสถานศูนย์แล็คเล็ก.....	152
6-40 ความต้องการแก้ไขการจัดบริการจัดเก็บขยะ	153
6-41 ความต้องการแก้ไขการจัดโทรศัพท์รวมของชุมชนบริเวณทางเข้าหมู่บ้าน.....	153

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
2-1 การก่อสร้างอาคารโดยใช้ชิ้นส่วนสำเร็จชุด.....	8
2-2 อาคารที่ก่อสร้างโดยใช้ระบบประسانทางพิกัด.....	9
2-3 การก่อสร้างอาคารที่ใช้เครื่องมือและวิธีการที่มีลักษณะเฉพาะของโครงการ.....	10
2-4 ตำแหน่งที่ตั้งเมืองโกเย บนประเทศไทย.....	12
2-5 บ้านท่องเที่ยว(บ้านพักชุกเฉิน)ในเมืองโกเย.....	13
2-6 ภาพตัวบ้านท่องเที่ยว.....	14
2-7 นิทรรศการของ Alba Aalto, 1986.....	15
2-8 ห้องประชุมและการผิดิตห้องประชุม.....	16
2-9 รอยต่อโครงสร้างห้องประชุม.....	17
2-10 บ้านพักชุกเฉินที่ปรับปูนมาจากแบบบ้านพักชุกเฉินของเดียดนามคั้งແກ.....	28
2-11 บ้านพักชุกเฉินที่ใช้ในประเทศไทยเดียดนามโดยบริษัท BHP.....	29
2-12 บ้านพักชุกเฉินปรับปูนคั้งที่ 2 และทดลองสร้างหน้าโรงงานของบริษัท BHP.....	31
4-1 แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งโครงการ.....	38
4-2 ผังบริเวณโครงการบ้านพักชั่วคราวต้นแบบ(บ้านพักชุกเฉิน).....	39
4-3 ผังพื้นที่ชั้นล่างและผังพื้นชั้นบนของบ้านพักชุกเฉิน(BHP).....	40
4-4 ทัศนียภาพของบ้านพักชุกเฉิน(BHP).....	40
4-5 ทัศนียภาพของห้องน้ำรวมรอบๆโครงการ.....	41
4-6 ทัศนียภาพของเรือนพยาบาลหน้าโครงการ.....	41
4-7 ทัศนียภาพของอาคารบริการโทรศัพท์รวมและรักษาความปลอดภัย.....	41
4-8 แผ่นวัสดุปิดแม่น้ำบ้านพักชุกเฉิน.....	42
4-9 แผ่นวัสดุปิดหลังคาบ้านพักชุกเฉิน.....	43
5-1 แสดงผังบริเวณพื้นที่ก่อสร้างแบบแบ่งพื้นที่ก่อสร้าง.....	58
5-2 ทำการปันพื้นที่และวางตะแกรงเหล็ก.....	61
5-3 วาง J-Bolt ตามตำแหน่งฐานรากและผังเส้นเหล็กลงในพื้น.....	62
5-4 เทคอนกรีตทับตามตำแหน่งก่อนการเทคอนกรีตทับทั้งหมด.....	62
5-5 เทคอนกรีตหนา 15 ซม. ให้เหลือแต่ส่วนปลาย J-Bolt ไว้อย่างน้อย 3-5 วัน.....	63
5-6 นำ Plate ฐานเสมอวัดระยะให้ลงตามตำแหน่ง หาแนวและจากก่อนการยึดกับพูกเหล็ก.....	63
5-7 โครงชุดแรกซึ่งให้เป็นต้นแบบให้กับการประกอบโครงชุดที่ 2 ประกอบทับกัน.....	64
5-8 เส้นแนวนพื้นคอนกรีตที่ใช้ในการประกอบโครงชุดแรกให้ได้ตามแบบ.....	64
5-9 แสดงการยกชิ้นส่วนโครง 1 ชุดมาประกอบบน Plate ฐานเสาซึ่งใช้คน 6-8 คนในการยกประกอบ....	65
5-10 ประกอบความตัว C ยึดโครงเส้า 2 ชุดให้แข็งแรง.....	66

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-11 ประกอบคงทั้งรับพื้นชั้นส่วนเยาว์และชั้นส่วนเด็กตามแบบ.....	66
5-12 ประกอบคานยึดหัวเสาและBracingทั้ง4ด้าน.....	67
5-13 นำแปดตัว字母ประกอบบนโครงจั่ว.....	67
5-14 ประกอบและยึดพื้นไม้อัดหนา15มม.กับโครงพื้นทั้งหมดให้แข็งแรง.....	68
5-15 การยึดขาล็อกเข้ากับแป้นหลังคา.....	68
5-16 ประกอบแผ่นหลังคาเข้ากับขาล็อกหลังคา.....	69
5-17 ประกอบแผ่นครอบถ่างกับเหล็กปิดตัวตงทั้ง4ด้าน.....	70
5-18 นำชุดวงกบพร้อมโครงยึดวงกบประกอบเข้ากับโครงอาคารหลัก.....	70
5-19 ยึดกรอบหน้าต่างและประตูเข้ากับโครงหน้าต่างและโครงประตู.....	71
5-20 ตัดแผ่นผังให้ได้ตามแบบแล้วจึงนำมาประกอบเข้ากับโครงสร้างหลักทั้ง4ด้าน.....	71
5-21 แผ่นผังซึ่งต้องตัดให้ได้ตามแบบ.....	72
5-22 ประกอบแผ่นครอบข้างมาปิดมุมทั้ง4มุมของบ้าน.....	72
5-23 ประกอบครอบปิดปลายผังด้านหน้าต่างทั้ง2ด้าน.....	73
5-24 ประกอบครอบมุมเข้ากับส่วนผังและหลังคาทั้ง2ด้าน.....	73
5-25 ประกอบครอบจั่วน屋根หลังคา.....	74
5-26 ยิงการชิลโคนตามรอยต่อระหว่างหน้าต่างประตูกับส่วนผัง.....	74
5-27 ครอบพลาสติกครอบมุมผังด้วยตะปูเกลียว.....	75
5-28 ประกอบส่วนโครงบันไดบนพื้นก่อนทั้ง2ด้าน.....	75
5-29 นำส่วน椽หักและถูกนกยามมาประกอบเข้ากับโครงบันได.....	76
5-30 ประกอบบันไดทั้งชุดเข้ากับบ้านทั้ง2หลัง.....	76
5-31 แสดงการยึดโครงบันไดเข้ากับโครงสร้างหลักอาคาร.....	77
5-32 ยึดสายดินเข้ากับฐานเพื่อและนำสายดินฝังลงพื้นดิน.....	77
5-33 ติดตั้งบานประตูตามวิธีการโดยทั่วไป.....	78
5-34 ติดตั้งบานหน้าต่างตามวิธีการโดยทั่วไป.....	78
5-35 เดินสายไฟในท่อPVCชั้นล่าง.....	79
5-36 เดินสายไฟในท่อPVCชั้นบน.....	79
5-37 ยึดฝ้าเพดานให้โครงหลังคาเขียงตามแนวโครงหลังคา.....	80
5-38 ภาพทัศนียภาพภายนอกภายนหลังการประกอบแล้วเสร็จบ้านหลังริมสุดท้าย.....	80
5-39 ภาพทัศนียภาพภายนอกภายนหลังการประกอบแล้วเสร็จบ้านหลังริมสุดท้าย.....	81
5-40 ภาพทัศนียภาพภายนอกภายนหลังการประกอบขาดแต่ส่วนฝ้าเพดาน.....	81
5-41 ภาพทัศนียภาพภายนอกภายนในบ้านพร้อมอุปกรณ์ไฟฟ้าขาดแต่ส่วนฝ้าเพดาน.....	82
5-42 แสดงการเลึงแนวปักผัง.....	83

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5-43 แสดงการปักผังโดยใช้เชือกขึ้นตามแนวเลี้ง.....	84
5-44 แสดงการเตรียมฐานราก(J-Bolt).....	84
5-45 แสดงPlateฐานเสาที่ไม่พอดีกับตำแหน่งปลายฐานหากจึงต้องเปาขยายฐานเสานะ.....	85
5-46 แสดงการยึดชิ้นส่วนค้ำยันสองข้างที่ไม่เหมือนกัน.....	86
5-47 แสดงการยึดเหล็กประกับผิดตัว.....	86
5-48 แสดงการประกอบตงชิ้นส่วนลับที่ประกอบได้ไม่พอดีเนื่องจากไขชิ้นส่วนไม่ถูกต้อง.....	87
5-49 แสดงชิ้นส่วนฐานพักบันไดที่ประกอบผิดชิ้นส่วนเจิงต้องตัดชิ้นส่วนเพื่อให้ประกอบลงได้.....	87
5-50 แสดงส่วนประกอบบันไดที่ยึดเข้ากับตัวบ้านด้วยแผ่นเหล็กแท่นไม่ตรงแนวเจิงยึดได้บางส่วน.....	88
5-51 แสดงส่วนแผ่นครอบข้างที่จะต้องตัดพังบ้านเพื่อให้ปิดมุมผังได้พอดี.....	89
5-52 แสดงขาล็อกแผ่นหลังคาชิ้นสุดท้ายขั้นรินสุดที่ต้องตัดพังให้เหลือขาล็อกเพียงจุดเดียว.....	90
5-53 แสดงแผ่นครอบล่างที่ต้องตัดมุมให้เป็น45องศาให้ประกอบได้.....	91
5-54 แสดงแผ่นครอบล่างซึ่งจะต้องตัดเรือนห้องส่วนหัวBoltที่ยื่นออกมาก.....	92
5-55 แสดงการตัดและประกอบวงกรอบเหล็กประตูและหน้าต่างในพื้นที่ก่อสร้าง.....	92
5-56 แสดงการตัดแผ่นพื้นไม้อัดหนา15มม.ให้พอดีกับโครงสร้างอาคาร.....	93
5-57 แสดงการตัดชิ้นส่วนผังให้พอดีกับส่วนผังด้านต่างๆของบ้าน.....	93
5-58 แสดงการตัดแต่งครอบจั่วเพื่อให้ประกอบกับส่วนหลังคาบ้านได้พอดี.....	94
6-1 ภายในชั้นบนและชั้นล่างของบ้านพักอุกเดิน.....	137
7-1 ตัวอย่างการวางแผนห่างให้กับบ้านพักอุกเดินห่างกันประมาณ4เมตร.....	163
7-2 ตัวอย่างบ้านที่ออกแบบให้หน้าต่างไม่ตรงกัน.....	163
7-3 ตัวอย่างการขับตัวบ้านให้หน้าต่างของบ้านแต่ละหลังไม่ตรงกัน.....	164
7-4 ตัวอย่างการจัดกลุ่มบ้านโดยใช้บ้านกฎแบบเดียวกัน.....	164
7-5 ตัวอย่างการจัดกลุ่มบ้านโดยใช้บ้าน2กฎแบบ.....	164
7-6 ตัวอย่างการยื่นขยายคาดออกไปเพื่อให้สามารถกันตกกันผ่านได้มากขึ้น.....	165
7-7 ตัวอย่างการลดความร้อนภายในโดยการเพิ่มความสูงของหลังคาและซ่องระบายอากาศ.....	165
7-8 ตัวอย่างการลดความลื่นบนชั้นบันได โดยการเพิ่มความชุรระบบน้ำวิชั้นบันได.....	166
7-9 ตัวอย่างการสร้างความแตกต่างของชิ้นส่วนโดยการใส่สีและตัวเลขบนชิ้นส่วนประกอบ.....	167
7-10 ตัวอย่างของการออกแบบให้ชิ้นส่วนมีขนาดใหญ่ขึ้น.....	167
7-11 ตัวอย่างผังพื้นบ้าน2หลัง สามารถประกอบความเป็น1หลังใหญ่.....	168
7-12 ตัวอย่างภาพทัศนิยภาพบ้าน2หลัง สามารถประกอบความเป็น1หลังใหญ่.....	168